

İXLAS SURƏSİ

İxlassurəsi Məkkədə nazil olub, dörd ayədir. Bir vətəkolan Allahın sifətlərindən bəhs edir.

O, kamal sifətləri özündə toplayan, daim özünə müraciət edilən, heç bir şeyə möhtac olmayan, nöqsansız sifətlərdən, cinsivə bənzəri olmaqdan uzaq olan Allahdır. Busurə, eynizamanda, təslisə inanan xristianları və Allahın övladı və nəsl olduğu uiddədən müşrikləri rədd edir.

Busurənin "İxlas"dan başqa bir çox adları vardır. Bəzi alimlər bunların sayını iyirmiyə qədər çıxarırlar. Bu adların ən məşhurları; Saməd, Tövhid, Mərifət, Təfrid, Təcrid və Necat'dır.

(Ya Peyğəmbər! Allahın zati və sifətləri haqqında səndən soruşan müşriklərə) **de:** "(Mənim Rəbbim olan)

O Allah birdir

(heç bir şəriki yoxdur);

Allah

(heç kəsə, heç nəyə)

möhtac deyildir!

(Hamı Ona möhtacdır; O, əzəlidir, əbədidir!)

O, nə doğmuş, nə də doğulmuşdur!

(Allah Özünə heç bir övlad götürməmişdir!)

Onun heç bir tayı-bərabəri

(bənzəri)

də yoxdur!"

(İxlas; 1-4)

İbn Cüzeyselə deyər: Bilki, Allahın "birdir" deyə vasıflanmasının üç mənası vardır. Hamısı da O Uca Allah haqqında doğrudur. Birincisi Obirdir. Onun yanındabir ikinciləhyoxdur. Bu, sayı mənasındabir olmadığını ifadə edir. İkincisi, Otəkdir, bənzəri və ortağı yoxdur deməkdir. Necə ki, "Filan şəxs, əsrində təkdir" deyirsən. Bu, onun bənzəri yoxdur deməkdir. Üçüncüsü, Allah birdir, bölünməz, parçalara ayrılmaz. Busurədən məqsəd, müşriklərə bircavab olaraq, Allahın ortağı olmadığını bildirməkdir. Uca Allah, Qurandabirliyini göstərən dəlillər getirmişdir.

Bunlar həqiqətən çoxdur. Bunların ən açıq olanları budur: dördüldür. Birincisi, "Heç Yaradan Allah, yaratmayan əbəzəyermi!?" (Nəhl surəsi; 17) ayəsidir. Bu, yaratma və meydan gətirmədir. İkincisi, "Əgər (yerdə və göydə) Allahdan başqa tanrılar olsa idi, onların ikisi də (müvazinətdən çıxıb) fəsada uğrayardı." (Ənbiya surəsi; 22) ayəsidir. Busağlam və əbəzərsiz yaratmanın ədalətidir. Üçüncüsü, De: "Əgər Allahla yanaşı, (müşriklərin) dedikləri kimi, tanrılar olsa idi, onlar ərş sahibinə (yaxın düşmək, yaxud onunla vuruşmaq üçün) bir yol axtarardılar". (İsra surəsi; 42) ayəsidir. Buhakimiyyət və üstünlükdədir. Dördüncüsü, "Allah (Özünə) heç bir övlad götürməmişdir. (Nə İsa Onun oğlu, nə də mələklər Onun qızlarıdır. Əksinə, onların hamısı Allahın qüdrətindən yaranmış məxluqatlardır). Onunla yanaşı (ibadət ediləcək) heç bir tanrı yoxdur. Əgər belə olsaydı, onda hər bir tanrı əlahiddə öz yaratdıqları ilə gedər, (öz məxluqatını ayıraraq aparar) və onların bir qismi (dünyadakı padşahlar kimi) digərinə üstün olmağa çalışardı." (Mumin surəsi; 91) ayəsidir. Buda, birdən çox ilah olduğu təqdirdə çəkişmə və üstün olmağa çalışma olacağına ədalətdir.

Bu surə Allahın övlad nisbətədən lərin hamısını rədd edir. Məsələn, "Üzeyir, Allahın oğludur" deyən yəhudiləri; "Məsihi Allahın oğludur" deyən xristianları (Tövbə surəsi, 30) və "Mələklər Allahın qızlarıdır" iddiasında olan Ərəb müşriklərini rədd edir. (Ənam, 100-101)

Xristianlar, Allahın "Ata, oğul və Ruhul Qüds" şəklində üçü qnumdan meydan gəldiyinə inanırlar. Bu Quran-ı Kərimin **"And olsun ki, Allah "üçünü üçüncüsüdür" deyən nifrət kafir olmuşdur. Halbuki birolan Allahdan başqa heç bir tanrı yoxdur**

;

(Maidə; 73) ayəsinin işarə etdiyi təslisinə əsaslıdır. "Xristianlar "üçün bir, birin üç" olduğuna inanır və özlərini tək Allahın andıqlarını iddia edirlər. Allah, zalımların iddialarından çox uzaqdır."

Qüdsi hədisdə belə deyilir: "Uca Allah belə buyurur: "Adı moğlumun niyə kəzib etdi. Halbuki bunaha qayıyox idi . Məni söydü. Halbuki onun bunadaha qayıyox idi

. Məni niyə anlamasınagün linc

, obelə deyən rəkkəməni kəzib etdi

: Allahmənə niyə atdığı kimi

, slafı kərdirilməyəcəkdir

. Halbuki

,

Yazan redaktor
26.01.15 06:45 -

onuyoxdanyaratmaq

,
mən kəkraryaratmaq danda haasandeyil

.
Mən söyməsin gəlincə

,
oda"

Allah,

Özünü övlad götürdü!

"

deməkdir

.
Halbukimən

,
kəmə

,
saməmə

.
Övlad götürməyəni, doğmayanyoldaşını tayı olmayan ilaham.
(Buxari, Təfsir-i Sure, 112, 1-2; Nəσαι, Cənaiz, 117)

Hz. Peyğəmbər(s.ə.s) belə buyurmuşdur: *"Kim ixlassurəni oxusa, Quranın üçdə birini oxumuş kimi olar"* (Buhədisi Übeyb. Kəbir, 10, 11; Nəσαι, İftitah, 69 (fərqli sözlərlə)) Alimlər belə deyir: Bu, ixlassurəsinin bir çox məna, elm və məlumatları ehtiva etdiyi üçündür. Çünki Quran da ki elmlər üçdür: Allahın birliyini göstərən ayələr, Əhkam ayələri və Qissələr. Bəsürə, Allahın birliyini göstərən ayələri həətə etdiyi üçün Quranın üçdə birisayılır. Bəziləri belə deyir: Savab baxımından Quranın üçdə birini oxumağabərəbərdir. Yəni bəsürəni oxuyana, Quranın üçdə birini oxuyan a verilməyən savab qədər savab vardır.

"Cümə namazından sonra, yeddi dəfə İxlas və Muavvizəni təyn (Fəlaq və Nas) oxuyan bir kəfərdən, bəla

dan və pisişlərdən qorunar

"

(İbni Sünni)